

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen:

Afrika Önümüzdeki Dönem Dünyanın Parlayan Yıldızı Olacak

“Türkiye-Afrika İş Forumu”nun açılışında konuşan Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Afrika Birliği'nin, Türkiye'yi birliğin stratejik ortaklarından biri olarak sunmasını ve AB, Çin ve Japonya ile yapılan zirvelerden birinin Türkiye'de düzenlenecek olmasını önemsettiklerini ifade etti.

Tüzmen, ABD ve Avro bölgesindeki krizin Asya'yı etkilemeye başladığını belirterek, Dünya Gıda Programı verilerine göre, 2007 yılı Haziran ayından itibaren gıda maddeleri fiyatlarının yüzde 55 oranında arttığını, gelişmiş ülkelerin ekonomik durgunluk, işsizliğin artması ve enflasyonun yükselmesi gibi sorunlarla mücadelede öncelik verirken, dünya gıda maddeleri fiyatlarındaki yükselişin meydana getirdiği risklerin arttığını belirtti.

Devlet Bakanı Tüzmen, en az gelişmiş veya gelişme yolundaki ülkelerde üretilen mallara daha fazla pazara giriş olanağı sağlayacak düzenlemelerin yapılması beklenen Dünya Ticaret Örgütü “Doha Kalkınma Gündemi” müzakerelerinin korumacı politikalar nedeniyle başarısızlıkla sonuçlandığını ifade ederek şöyle konuştu: “Sanayileşmiş ülkeler uzun vadede tüm dünyayı olumsuz etkileyecek bu tutumdan vazgeçmeli ve tarım ürünleri tica-

İKT GENEL SEKRETERİ EKMELEDDİN İHSANOĞLU: Afrika'ya daha dikkatli bakmalıyız

Türkiye Afrika İşbirliği Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen “Türkiye-Afrika İş Forumu”nun açılışında konuşan İslam Konferansı Teşkilatı (İKT) Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu, bu yılın mart ayında Dakar'da İKT toplantısı yaptığını, İKT Bakanlar Konseyi'nin yanı sıra bir iş forumunun da ilk defa Uganda'da düzenlendiğine dikkat çekti. İhsanoğlu, toplantıdaki sloganlarının “Afrika pazarının potansiyelinin keşfedilmesi”, ana amaçlarının üye ülkeler arasında ortak girişimleri, ticaret ve yatırımları artırmak olduğunu ifade etti.

Ham madde ve enerji fiyatlarındaki artış ile kaynaklardaki azalmanın, dünyayı yeni gerçeklerle yüz yüze getirdiğine ve ekonomik düzende yeni konfigürasyonlar gerektirdiğine işaret eden İhsanoğlu, herkesin Afrika'ya uzun vadeli perspektiften daha dikkatli ve yaratıcı olarak bakması gerektiğini söyleyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Doğal kaynaklar, tarıma elverişli arazi, mineral kaynaklar, bol mik-

tarda su, genç bir nüfus, stratejik lokasyon, kıtayı özellikle kalkınma projeleri için cazip kılmaktadır. Hem gıda güvenliği hem sanayi üretimi için çok cazip bir yer haline getirmektedir”

Afrika'ya yönelen turizm projeleri ile bu alandaki yatırımların desteklenmesi gerektiğini dile getiren İhsanoğlu, özel sektörün buna yoğunlaşması ve fırsatların daha iyi incelenmesi, Afrika ülkelerinin de bunun için hazırlık yapmaları gerektiğini söyledi.

AFRİKA TİCARET, SANAYİ, TARIM ve MESLEK ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI MOHAMED EL MASRY:

Bütün dünyanın gözünü çevirdiği kıta

Afrika Ticaret, Sanayi, Tarım ve Meslek Odaları Birliği Başkanı Mohamed El Masry de Afrika'nın bir milyar kadar tüketicinin yaşadığı, düşük maliyetli ve genç işgücüne sahip, dünya topraklarının beşte birini oluşturan, zengin doğal kaynakları bulunan ve bütün bu özellikleri ile imalat, tarım

retini uzun vadeli bir perspektif çerçevesinde daha adaletli ve paylaşımcı yaklaşımla desteklemelidirler.”

Devlet Bakanı Tüzmen, Afrika'nın tarımsal üretim devrimi için ihtiyaç duyduğu teknoloji transferi ve yatırımlar için gerekli uzun vadeli finansman imkânlarının, gelişmiş ülkeler ve uluslararası kuruluşlar tarafından sağlanması gerektiğini belirterek şöyle konuştu: “Türkiye'nin Afrika ile ilişkilerinde temel hedefi karşılıklı yarar esasına dayalı ve paylaşımcı bir ortaklık ilişkisi kurulmasıdır. İlişkilerimizi bir al-ver ilişkisi olarak değil, kazan-kazan ilişkisi olarak değerlendiriyoruz.”

KITAYLA TARİHSEL YAKINLIK

Kürşad Tüzmen, Batılı ülkelerin sömürge odaklı siyasetinin tersine, 17. yüzyılda kıtanın bir bölümünde egemenlik sağlayan Osmanlı Devleti açısından Afrika'nın, Hint yolunun gölgesinde kalmaya başlayan Akdeniz bölgesindeki ticaretini güçlendirmek açısından önemli olduğunu vurguladı. Türkiye'nin Afrika'ya bakış açısını gösteren en güzel örneğin Osmanlı Padişahı İkinci Abdülhamit'in girişimiyle imzalanan “Senedi Umumi” olduğunu ifade eden Tüzmen, bu anlaşmanın, köle ticaretinin yasaklanmasına giden yolda kısıtlayıcı hükümler içeren ilk belge olduğunu söyledi.

Türk Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin ve Cumhuriyet devrimlerinin Afrika ulusları tarafından takip edildiğini belirten Tüzmen, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinin Afrika'daki dekolonizasyon sürecine önemli ölçüde etkide bulunduğunu ve pek çok Afrika ülkesinin, sömürgeci güçlere karşı kazandığı zaferlerle, uluslararası saygın ve sözü geçen ülkeler haline geldiğini anlattı. Afrika'nın büyük potansiyel taşıdığını vurgulayan Tüzmen, kıtanın önümüzdeki dönemin “parlayan yıldızı” olacağına inan-

dığını söyledi.

TÜRKİYE AFRİKA EKONOMİK İLİŞKİLERİ

2000 yılında uygulamaya konulan “Komşu ve Çevre Ülkelerle Ticareti Geliştirme Stratejisi”ne ek olarak 2003 yılının başından itibaren Afrika stratejisinin uygulanmaya başladığını hatırlatan Tüzmen, şunları söyledi:

“2003 yılında 5,4 milyar dolar olan Türkiye-Afrika ülkeleri ticaret hacmi, 2007 yılı sonunda yüzde 140 oranında bir artış göstererek 13 milyar dolara yükselmiştir. Bu yılın ilk yarısında elde ettiğimiz yüzde 55 oranında artış, yılsonunda ticaret hacmimizin 19 milyar dolara ulaşacağına işaret etmektedir. 2012 yılına kadar ticaret hacminin 50 milyar dolar olacağına inanıyoruz.”

Tüzmen, 2003 yılından bu yana dokuz Afrika ülkesi ile ticaret ve ekonomik işbirliği anlaşmaları yapıldığını, bunların yanı sıra, Fas, Tunus ve Mısır ile serbest ticaret anlaşmalarının imzalandığını belirterek, çok sayıda Afrika ülkesi ile de serbest ticaret, tercihli ticaret, ekonomik ortaklık gibi geniş kapsamlı anlaşmaların imzalanması yönünde başlattıkları çalışmalarını hızla sonuçlandırmayı beklediklerini ifade etti. Tüzmen, geriye kalan tüm Afrika ülkeleri ile de 2012 yılına kadar dile getirdiği temel anlaşmalardan en az bir tanesini gerçekleştireceklerini söyledi. Afrika'nın değişik merkezlerinde üç TİKA bürosu açıldığını, önümüzdeki dönemde TİKA'nın faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla 65 milyon dolarlık bir kaynak tahsis edildiğini vurgulayan Tüzmen, Türkiye'nin Sahra-Altı Afrika'da yedi büyük elçiliği bulunduğunu belirtti. Tüzmen 2009 yılı sonuna kadar on beş ülkede daha büyük elçilik açma karar aldıklarını, 2004 yılından itibaren büyük elçilikler nezdinde yedi yeni ticaret müşavirliği açtıklarını belirtti.

ve hizmetler açısından büyük fırsatlar sunan bir kıta olduğunu anlattı.

Masry, Afrika'nın, modern dünyaya yetişme çabası içinde bir kıta olduğunu belirterek, “Öyle bir kıta ki, bütün dünyanın gözlerini çevirdiği ve kalkınma için her türlü kuruluştan fon bulma imkânı olan bir kıta... El değmemiş fırsatlarla dolu bir kıta...” diye konuştu.

Yatırımları cezbetmek, mal ve hizmetleri genişletmek, Afrika'nın sunduğu potansiyeli en iyi şekilde gerçekleştirmek için ortaklarıyla el ele çalışma içinde bulduklarını ifade eden Masry, kendilerine üye firmalar arasında ilişkileri geliştirmeyi, Afrika'nın ekonomik açıdan kalkınmasını sağlamayı ve bunu mevzuatın, standartların ve spesifikasyonların uyumlaştırılması yoluyla gerçekleştirmeyi hedeflediklerini kaydetti.

Bugün bir işbirliği ve karşılıklı anlayış köprüsü oluşturmak amacıyla bir araya geldiğini ifade eden Masry, şunları kaydetti:

“İkili ticaret açısından bakacak olursak, beş yıllık sürede 5,4 milyar dolardan 12 milyar dolara çıktı. 355 yeni yatırım projesi gerçekleştirildi. Mevcut potansiyel en iyi şekilde, her iki tarafın yararına olacak şekilde, kazan-kazan ilişkisi içinde gerçekleşecektir. Afrika yükselişte ve Türk partnerlerimize çağında bulunmak istiyoruz; Afrika'nın küreselleşme çabalarında Afrika'ya destek olun. Bugün bizim inisiyatifimiz ile Türkiye'nin yapacakları, bizim başlattığımızın üzerine inşa edilirse, iki tarafın da yararına olacaktır. Sadece finansman peşinde değiliz. Peşinde olduğumuz şeyler, teknoloji, yatırım ve piyasaya erişimdir. Bunlar sayesinde sosyoekonomik uçurumu aşmamıza katkı sağlayalım.”

AFRİKA İSLAM KALKINMA BANKASI BAŞKAN YARDIMCISI AMADOU BOUBACAR CISSE:

Yoksullukla mücadele ediyoruz

Afrika İslam Kalkınma Bankası Başkan Yardımcısı Amadou Boubacar Cisse ise 35 yıl önce kurulan bankanın, çeşitli programlarla ülkelerdeki sosyo ekonomik kalkınmayı desteklemeyi hedeflediğini, faaliyetlerinin özünü, üyeler arası dayanışma ve yoksullukla mücadelenin oluşturduğunu kaydetti.

Toplam 27 Afrikalı üyeleri bulunduğu, bunların 22'sinin alt Sahara Bölgesi'nde yer aldığını belirten Cisse, “Bu ülkelerin büyük sorunları var. 360 milyon kişi, yani halkın yüzde 45'i günde bir dolardan daha az parayla geçinmek durumunda” dedi.

Cisse, İslam Kalkınma Bankasının kıtaya yönelik özel çalışmaları hakkında bilgi verirken de, 2008-2012 yılları arasında Afrika'nın kalkınması için özel bir program hazırlandığını, programın Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin gerçekleştirilmesi ve istihdam artışıyla yoksullukla mücadelenin

gerçekleştirilmesini hedeflediğini aktardı.

Bu dönem için dört milyar dolarlık bir tahsisat yapıldığını ifade eden Cisse, "Afrika'da yatırım yapmak isteyen özel sektör de desteklenecektir. Bunlar kamu-özel sektör ortaklığı projeleri, yap- işlet-devret gibi sistemlerle uygulanacaktır. İslam Kalkınma Bankası, dış kaynakları da harekete geçirecektir. Arap İslam Finans Enstitüsü gibi gruplar ile büyük İslam bankaları gibi finans kurumlarından destek gelecektir. İslam Kalkınma Bankası'nın ana amacı, en azından üçte bir oranında katkıda bulunmaktır. Böylece 12 milyar dolarlık kaynaklar bölgeye yönlendirilecektir" şeklinde konuştu.

TİKA DAİRE BAŞKANI SELDA ÖZDENOĞLU:

Afrika'ya yönelik faaliyetlerde artış var

Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) Daire Başkanı Selma Özdenoğlu da TİKA'nın, yatırım ve ticareti sürdürülebilir kılmayı önemli gördüğünü, faaliyet alanını son yıllarda Orta Doğu ve Afrika'ya kadar genişlettiğini belirterek, Afrika'ya yönelik teknik işbirliği faaliyetlerinde artış gördüğünü söyledi.

Özdenoğlu, TİKA'nın Afrika'ya yönelik faaliyetlerini anlatarak, Türki-

ye ve Afrika ülkeleri arasında köprü olmayı hedeflediklerini ve ilk proje ofisini Etiyopya'da, daha sonra sırasıyla Sudan ve Senegal'de açtıklarını ifade etti.

Kıtanın çeşitli ülkelerinde eğitimden sağlığa ve turizme kadar pek çok sektörde proje ve faaliyetler yürütüldüğünü anlatan Özdenoğlu, Afrika program ve projelerini belli başlı ülke ve sektörlerle sınırlamadıklarını, tüm ülke ve sektörleri kucakladıklarını dikkat çekti.

**AFRİKA KALKINMA BANKASI
ÖZEL DANIŞMANI YOUSSEUF
OUEDRAOGO:**

Stratejik ortaklığımızı geliştirmeliyiz

Afrika Kalkınma Bankası Özel Danışmanı Youssouf Ouedraogo ise bankanın faaliyetlerine ilişkin bilgi verdiği konuşmasında, bankanın özel sektörün gelişmesi için çalışmalar yürüttüğünü ve verdiği fonların yüzde 48'ini altyapıyla ilgili çalışmaların oluşturduğunu anlattı. Bankanın hizmetli bölgesel büroları bulunduğunu bildiren Ouedraogo, diyalogu artırmayı hedeflediklerini, bu çerçevede çeşitli projeler üstlendiklerini belirtti. Ouedraogo, Türkiye ile Afrika arasında stratejik ortaklığın önemli ölçüde maya oluşturacağını düşündüğünü de ifade etti.

Türkiye Afrika İş Forumu'ndan Yansıyanlar...

Afrika ve Türkiye arasındaki yatırım ilişkilerini güçlendirmeyi hedefleyen Türkiye Afrika İş Forumu İstanbul Grand Cevahir Otel'de yapıldı. Türkiye-Afrika İş Forumu'na çok sayıda Türk ve Afrikalı işadama katıldı. Aralarında Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Gine, Sudan, Cibuti gibi 44 Afrika ülkesinden çok sayıda bürokratin katıldığı foruma Afrikalı meslek odaları ve özel sektör temsilcileri de büyük ilgi gösterdi.

"Türkiye Afrika İş Forumu" yabancı ve yerli gazeteciler tarafından büyük bir ilgiyle izlendi. Forum Türk medyasının bazı TV kanallarında canlı yayınla verildi. TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Türkiye Afrika İş Forumu'na yönelik soruları yanıtladı.

TOBB ve DEİK Başkanı Hisarcıkloğlu, forumun Türkiye ile Afrika ilişkilerinde bir dönüm noktası olduğunun altını çizdi. Afrika kıtasındaki Çin "istilası"na dikkat çeken Hisarcıkloğlu, "Afrika'da 800 Çinli şirket var. Çinliler 13 Afrika ülkesinde maden çıkarıyor. Tüm kıtadaki kamu ihalelerinin yüzde 50'si Çinlilerin elinde. Bu tabloyu Türkiye'nin lehine çevirmek için çok çalışmalıyız" açıklamasını yaptı.

Hisarcıkloğlu, Türkiye Afrika İş Forumu'nun son gününde yaptığı konuşmada da yoksulluk ve hastalıklarla boğuşan Afrika'nın yardımlarla değil ticaretle kalkınabileceğini altını çizdi.